БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 42 (7072)
ФЕВРАЛИИН 19
СУББОТО
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

Малажалые тодорхой һайнаар хүтэлбэрилхэ хэрэгтэй

Манай республикын хүдөө ажахыда малажал гол һуури эзэлнэ. Тиимэһээ, һүүлшын жэлнүүдтэ, иланга яа КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоолһоо хойшо, партиина организацинууд, советскэ болон хүдөө ажахын органууд малажалда анхаралаа ехээр табидаг болоо. Тэрэнэй ашаар республикын олохон колхозууд малайнгаа тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмэ үгэлгыень дээшэлүүлхэ талаар заримтэды амжалтануудые туйлаһан байна.

Манай газетын мүнөөдэрэй номерто Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхозой үнгэрһэн жэлэй зарим дүнгүүд толилогдобо. Энээн дээрэһээ харахада тус колхозой правлени, партиина эхин организаци малажалые хүгжөөхэ тушаа ехэхэн оролдолго гаргаһан байна. Тус колхоз үнгэрһэн жэлдэ 100 эхэ хонин бүхэнһөө 102 хурьга, племенной фермын үнеэн бүриһөө тугал абаһан, тус бүриин 2088 литр һү һааһан байха юм. Колхозой дарханшуул шефскэ организацинуудай туһаламжатайгаар силосэй 2 набтар баринхай, 90 тугалай байха байратай 200 үнеэдэй томодхогдоһон фермые шэнээр барижа дүүргээд, мүнөө тэжээл бэлдүүлхэ цехын шулуун байрые дүүргэхэ болоо.

Гэбэшье, «Улаан Оронго» колхозой мал үсхэбэрилхэ арга боломжонууд угаа ехэ. Тэрэниие колхозой правлени болон партиина эхин организаци гүйсэдөөр хэрэглэжэ үшөөл ядадаагүй байна. Энэ хэрэгтэ Саяанай МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд өөдэй туһаламжа үзүүлээгүй гэхэдэ болохо. МТС-эй дирекци (директорынь нүхэр Ткачев) малажалые тоохогүй ябадал урдынхи мэтэ гаргана. Мүн тус МТС-эй зонодо хүдэлмэрилдэг партиин айкомой секретарь түрүүтэй инструкторска группашье малажалые хүгжөөхэ асуудалнуудта зохихо анхарал табинагүй, колхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ туһаламжа багаар үзүүлнэ. МТС-эй зүгһөө энэ колхоздо ажалладаг мэргэжэлтэд, зоотехник Дабаев болон бусад хүдэлмэридөө харюусалга багатайгаар хандадаг.

Хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ байһан дутагдалнууд тушаа КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум дээрэ Н. С. Хрущевой элидхэл соо тэмдэглэгдэһэн баримтанууд манайшье республикын партиина организацинуудай, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай ажал-ябуулгада сум хабаадана.

Партиин олохон айкомууд хуушаараал хүдэлмэрилнэ, тэдэнэй инструкторска группанууд, машинно-тракторна станцинуудай хүтэлбэрилэгшэд колхозуудта нийтын малажал хүгжөөхэ асуудалнуудые тон халирхайгаар шиидхэнэ.

Жэшээ болгон КПСС-эй Хэжэнгын айкомые абаад үзэе. Мүнөө үедэ тус аймагай Ворошиловай, Энгельсын, Маленковой нэрэмжэтэ болон бусад колхозуудта нийтэ-политическэ хүдэлмэри зүндөө орхигдонхой. Агитаторнууд хаа яа гүүртэ болон отара дээгүүр ябахадаа политическэ хүдэлмэрине малай үбэлжэлгэ үнгэргэхэ зорилгонуудтай холбодоггүй, малай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ түрүү арга метóдые нэбтэрүүлхэ, малшадай дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ гэжэ бүри оролдодоггүй байна. Аймагай колхозуудай малайнь олонхи фермэнүүдтэ улаан буланшье байхагүй, малшадта хэдэн һарын турша да киношье харуулагдадаггүй байха юм.

Иимэ ушарһаа тус колхозуудта малай үбэлжэлгэ эмхи муутайгаар үнгэржэ байна. Малые харууһалга, эдеэлүүлгэ муугаар табигдаһхай. Үбһэ тэжээл гамгүйгөөр гаргашалагдана, шэнэ түлнүүд хоролтодо ороно.

КПСС-эй айком, аймагай Соведэй гүйсэдком, Хэжэнгын ба Чесаны МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд, тэндэ хүдэлмэрилдэг инструкторска группанууд малажал хүгжөөхэ тушаа миил юрэнхы дээрэнь хөөрэлдөө, уряа хэхэһээ бэшэ, тэрэниие тодорхой һайн хүтэлбэреэр хангана гүй. Иимэ байдал мүн бусадшье аймагуудта бии. Энээниие мүнөө яажашье тэсэжэ болохогүй.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум орон доторoo малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ саашаданьехэ болгохо шухала зорилгонуудые бүхы партиина, советскэ, хүдөө ажахын органуудай урда табяад байна.

Зорилго юуб гэхэдэ, нэн түрүүн малажалда харюусалгагүйгөөр хандадаг ябадалые усадхаха хэрэгтэй. МТС-үүд болон колхозуудта эмхидхэлэй хүдэлмэри зоримгойгоор ябуулжа, бүхы коммунистнууд, комсомолецууд, колхозннгууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэришэд ба мэргэжэлтэдэй хүсые малай тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмэ үгэлгыень эрид дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хандуулха шухала.

Нютагайнгаа арга боломжо элирүүлэн оложо, хүсэд һайнаар ашаглахын тула, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй ба шэнэ үүсхэл гаргагшадай дүй дүршэлые, наукын туйлалтануудые саг соонь дэмжэжэ, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ зэргэтэй. Парти, правительствын хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлжэ шадаха мэргэжэлтэй кадрнуудаар малажалай бүхы участогуудые хангаха хэрэгтэй.

Партиина, профсоюзна, комсомольско бүхы организацинууд хүдөө нютагуудта ябуулагдадаг нийтэ-политическэ хүдэлмэрине эрид һайжаруулха уялгатай.

ВЦСПС-эй секретариадта

Хүдэлмэришэд болон албахаагшадай огород тарилгые һайжаруулха

Хүдэлмэришэд болон албахаагшадай огород тарилгые саашаданьһайжаруулха талаар профсоюзна организацинуудай зорилгонууд тухай тогтоолые ВЦСПС-эй секретариат баталан абаа.

Өөрын, мүн коллективнэ огород тарилгые һайжаруулгада профсоюзна организацинууд 1954 ондо һайн үрэ дүн харуулаа гэжэ тогтоол соо хэлэгдэнэ. Огород таридаг олохон хүдэлмэришэд болон албахаагшад шэнэ ургаса гаратар хүсэд хүрэхэ хартаабха болон овоощёр бүлэнэрөө хангаа. Машина бүтээлгын, түмэр замай транспортын, химическэ промышленностиин, үргэн хэрэглэлэй эд товарнуудай промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзуудай Центральна Комитедүүдтэ, Омутнинска металлургическа заводой (Кировскэ область), мүн Николаевагай нэрэмжэтэ Ореховскэ хлопчатобумажна комбинадай хүдэлмэришэд болон албахаагшадай коллективүүдтэ амжалта туйлаһанайнь түлөө ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугууд барюулагдаа.

Профсоюзуудай хэдэ хэдэн ЦК-нууд болон предприятинуудай коллективүүд ВЦСПС-эй Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаа.

Хубиин, мүн коллективнэ огород тарилгые саашаданьһайжаруулха тушаа хэмжээ абахыень профсоюзуудай Центральна Комитедүүд болон Соведүүдые ВЦСПС-эй секретариат уялгалаа. Профсоюзуудай Комитедүүд хадаа хүдэлмэришэд болон албахаагшадые огород тариха газарай участогуудаар саг соонь хангаха тухай бодомжолхо, үтэгжүүлгэнүүдые, үрэһэ болон тарилгын материалнуудые худалдажа абахаданьтуһалха зэргэтэй.

Хүдэлмэришэд болон албахаагшадай огородуудтахи ургасые дээшэлүүлхэ ябадалые профсоюзна организацинууд туйлаха ёһотой. Огородно культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые зохёолгодо мэргэжэлтэдые хэрэглэхэ, хартаабха болон овощь ургуулгын түрүү дүй дүршэл үргэнөөр нэбтэрүүлхэ шухала.

Огород тарилгада хэрэглэгдэхэ зэр зэмсэгүүдые нютагай промышленностиин, мүн промкооперациин предприятинуудта үйлэдбэрилхэ ба тэдэ зэр зэмсэгүүдые худалдаха хэрэгые хинан шалгахыень профсоюзуудай Соведүүдтэ һайшаан дурадхагдана. Огород болон сад тарилгада хүдэлмэришэдые али болохоор урмашуулхын зорилгоор огородуудһаа һайн ургаса абаһан, мүн сад тарилгые хүгжөөһэн хүдэлмэришэд болон албахаагшадай коллективүүдые хүдөө ажахын Бухэсоюзна выставкэдэ хабаадуулбал зохистой байна гэжэ ВЦСПС-эй секретариат тоолоно. (ТАСС).

Советскэ арад амгаланаар ажаһуухые хүсэнэ

СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин шиидхэбэринүүдые советскэ арад халуунаар дэмжэнэ

☆ ☆ ☆

Хүдөөгэй ажалшадай хүсэл зориг

Мухаршэбэрэй аймагай колхозууд, МТС-үүд, предприятинууд болон эмхи зургаануудта СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин шиидхэбэринүүдтэ зорюулагдаһан суглаанууд, митингнүүд ехэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэргэгдэнэ.

Суулгын машинно-тракторна станциин механизаторнууд, мэргэжэлтэд болон албахаагшад хүдэлмэриингөө һүүлээр олоороо сугларба. Митингые хүдэлмэришэдэй профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ С. Я. Игнатченко нээгээ. Түрүүлэн үгэ хэлэһэн МТС-эй партиина организациин секретарь нүхэр Грицаенко СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин дүнгүүд тухай сугларагшадта дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

МТС-эй механизатор Е. Я. Ласточкин үгэ хэлэхэдээ иигэжэ мэдүүлээ: «Бидэ механизаторнууд Советскэ правительствын эб найрамдалда дуратай политика һайшаанабди. Коммунистическэ парти, Советскэ правительствоя тойрон бүри нягтаар жагсажа, үнэн сэхэ ажалаараа Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлхэбди» гэбэ.

Тус МТС трактор болон хүдөө ажахын машинануудые заһабарилха түсэб амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Заһабарилгынгаа түсэб Советскэ Армиин үдэр—февралиин 23 хүрэтэр дүүргэхэ уялга абанхай. МТС-эй механизаторнууд харьяата колхозуудайнгаа малай үбэлжэлгэдэ, барилгын модо бэлэдхэлгэдэ ехэ туһа хүргэнэ. МТС-эй харьяата зарим колхозууд барилгын шулуу бэлэдхэнэ. Молотовой нэрэмжэтэ колхоз 300 кубометр шулуу бэлэдхээд, барилга хэхэ газартаа зөөжэ асараа.

МТС-эй коллектив правительствын политикые халуунаар һайшааһан шиидхэбэри нэгэн һаналаар баталан абаба.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд клубтаа олоороо сугларжа, ССР Союзай Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин дүнгүүдые зүбшэн хэлсээ. Правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Дёминой хэһэн мэдээсэлые колхозннгууд ехэ анхаралтайгаар шагнаба. Колхозой гэшүүд малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ, хабарай тарилгада жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхэ гэһэн уялга абаа. Тэдэнэр Советскэ правительствын политикые халуунаар һайшаагаа.

Хонхолоойн МТС-тэ болоһон митинг дээрэ үгэ хэлэһэн тракторна бригадын бригадир нүхэр Козлов сессиин шиидхэбэридэ харюу болгон, мотор заһабарилгын узелайхид һунгалтын үдэр хүрэтэр арбан моторой ондо 17-е заһабарилжа, заһабарииингаа хүдэлмэри дүүргэхээр шиидээ гэжэ мэдүүлбэ.

Аймагай колхозууд түл абалгые эмхитэйгээр эхилээ. Олонхи колхозууд хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлнэ. Тэрэнь ехэ һайн үрэ харуулна. Сталинай нэрэмжэтэ, «Искра», «Улаан Шулуутай» колхозууд тус бүридөө хэдэн арбаад хурьга абаад, шэнэ аргаар түлжүүлжэ байна.

Д. Цыренов.

☆

Советскэ хүнүүдэй эрмэлзэлгэ

Профсоюзуудай обкомуудай, мүн профсоюзуудай областной Соведэй хүдэлмэрилэгшэдэй митинг һаяхан болобо. Профсоюзуудай областной Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Могнонов СССР-эй Верховно Соведэй сессиин шиидхэбэринүүд тухай дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Удаань үгэ хэлэһэн медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай областной комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Панова иигэжэ мэдүүлбэ:

—Бидэнэр, ажалшадай элүүр энхэ байдалые хамгаалагшад—медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд бүхы советскэ арадтаяа хамта Советскэ правительствынгаа политикые һайшаан дэмжэнэбди. Эб найрамдалай түлөө шангаар тэмсэхэ ба Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые саашаданьбэхижүүлхэ тухай сесси дээрэ депутадуудай хэлэһэн үгэнүүд советскэ бүхы хүнүүдэй хүсэл эрмэлзэлгые харуулаа.

—СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин шиидхэбэринүүд гансахан манай орон дотор бэшэ, мүн арадай демократиин оронуудта үргэнөөр дэмжэгдэнэ,—гэжэ нютагай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой түрүүлэгшэ нүхэр Беляев хэлэбэ.—Бидэнэр, профсоюзна хүдэлмэрилэгшэд, үргэн нийтэ ажалшадай дунда сессиин шиидхэбэринүүдые тайлбарилһан ойлгуулламжын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулха ёһотойбди.

Митинг дээрэ СССР-эй Верховно Соведэй сессиин шиидхэбэриие һайшааһан тогтоол баталан абтаа.

Н. Хазагаев.

Эб найрамдал мандаг лэ!

Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолые ба СССР-эй Верховно Соведэй II сессиин материалнуудые Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд тон ехэ баяртайгаар һайшаан угтаба. Мүнөө эдэ материалнуудтай колхознигуудые танилсуулха хүдэлмэри колхозой бүхы гүүртэ, отаранууд болон таряанажалай бригаданууд дээгүүр үргэнөөр ябуулагдажа байна.

...Үдэшэлэн. Олон сонхонуудаараа яларһан колхозой центртэхи клуб соо хүн зон дүүрэн сугларанхай. Уданшьегүй колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Аюржанаев митинг нээгээд, хэлэһэн үгэ соогоо иигэжэ мэдүүлбэ:

—Манай Эхэ ороной ажалшад, мүн бүхы дэлхэйн арадууд эб найрамдалай хэтэ мүнхэдөө мандахые хүсэнэ. Партиин Центральна Комитедэй Пленумэй түүхэтэ тогтоолоор зоригжоһон советскэ арад, тэрэ тоодо манай колхозой гэшүүд хүдөө ажахые улам саашань хүгжөөхын, малажалай продуктнуудые бүри ехэдхэхын түлөө тэмсэжэ байна. Мүн СССР-эй Верховно Соведэй сессиин шиидхэбэринүүд бидэндэ шэнэ эршэ зориг түрүүлбэ.

Һүүлээрнь үгэ хэлэһэн, залуу хонишон комсомолка Базарова иигэжэ тэмдэглэбэ:

—Би СССР-эй Верховно Соведэй Декларациие тон ехээр һайшаанаб. Тиин ажал хүдэлмэри дээрээ эрхим жэшээ харуулан, даажа абаһан 100 эхэ хонин бүриһөө 110-һаа доошо бэшэ хурьга абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлхэб, энэ миний хэһэн ажал хадаа эб найрамдалда зорюулагдаха байна.

—СССР-эй Верховно Соведэй сессиин тогтоолнуудые ба Декларациие һайшаанаб, — гэжэ тус колхозой дэргэдэхи эхин һургуулиин багша А. Жамбанова хэлэбэ.—Дэлхэй дээрэ эб найрамдал хэтэдээ мандаг лэ! Декларациие дэмжэхэтэйгээ хамта, ургажа ябаа залуу үетэниие коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө бүхы эрдэм мэргэжэлые зорюулхаб.

Удаань үгэ хэлэһэн 60 гаран наһатай луговод Дондок Гармаев иигэжэ мэдүүлбэ:

— СССР-эй Верховно Соведэй Декларациие, партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй тогтоолые һайшаанаб. Малажалай продуктнуудые ехэдхэхэдэ шиидхэхы үүргэ дүүргэдэг тэжээлэй базые ехээр байгуулха гээшэ тон ехэ удхашанартай. Тиимэһээ бидэнэр сабшалангай газарые һайнаар үтэгжүүлжэ, һубаг канавануудые саг соонь татажа, үбһэ тэжээл ехээр абаха ёһотойбди.

Үгэ хэлэһэн колхозой түрүү малшад Б. Цыбикова, М. Юмдылыкова, Ц. Гумпылова болон бусад даажа абаһан үнеэн бүриһөө 1250—1400 литр һү һаахабди гэжэ дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа.

Партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй тогтоолтой, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин материалнуудтай эндэхи агитаторнууд малшадые болон бүхы колхознигуудые танилсуулна. Эрхим агитаторнууд Ц. Доржин, Д. Банданов, Б. Базарова ба бусад тус материалнуудаар хэдэ хэдэн хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

Тэрэшэлэн КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолдо, мүн СССР-эй Верховно Соведэй сессиин материалнуудта зорюулагдан 12 номер «Дайшалхы хуудаһанууд» бэшэгдэжэ, малшадта, таряанажалай бригадануудта эльгээгдээ.

П. Содбоев.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлээ

Үдэшын 8 час. Дээдэ-Березовкын хирпиисын заводой коллективэй хоёр халаанай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад олоороо сугларжа, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин дүнгүүдтэ зорюулагдаһан митинг үнгэргэбэ.

Эгээн түрүүлэн ВЛКСМ-эй гэшүүн Александра Рыбакова үгэ абаад, иигэжэ хэлэбэ:

—Бидэнэр партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй энэ түүхэтэ шиидхэбэринүүдые һайшаанабди. Тиин би үйлэдбэриингөө түсэбые болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэхын тулада хүсэ шадалаа гамнахагүйб, үдэрэйнгөө даалгабарине 120—150 процент, һайн шанартайгаар дүүргэхэб. Иимэ уялга абахыень сугтаа ажалладаг нүхэдөө уряалнаб.

Һүүлээрнь үгэ хэлэһэн нүхэд тус уряаень һайшааһан патриотическа үгэнүүдые хэлээ.

К. Левша.

АРАДАЙ КАНДИДАДУУД

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадууд: КПСС-эй Зэдын айкомой нэгэдэхи секретарь Артем Владимирович **ЖЕЛТЫЙ**, Заиграйн аймагай Димитровой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Тамара Ивановна **МАКАРОВА**, БМАССР-эй Культурын министр Цырендоржи Жанабадараевич **ДАМДИНЖАПОВ**, БМАССР-эй Элүүрые хамгаалгын министерствын главна хирург Эрдэн Раднаевич **РАДНАЕВ**.

1955 оной февралиин 27-до РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын үдэр

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө голосуудаа үгэе!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа). БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадууд: БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи гүрэнэй аюулгүйе хамгаалха Комитедэй түрүүлэгшэ **Дмитрий Иванович ИВАНОВ,** Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон **Ханда Доржижаповна ДОРЖИЖАПОВА,** Заиграйн ветеринарна лечебницые даагша **Владимир Михайлович ЛЕВЧЕНКО,** БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо **Роман Савельевич САФРОНОВ.**

Алдарта хонишон—арадай кандидат

«Манай эрхим колхозник, эгээл хүндэтэй хүмнай Ханда хүгшэн гээшэл даа» гэжэ Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хэлсэдэг юм. Энэнь тон зүб. Ханда Доржижаповна Доржижаповагай даадаг отарын хонид бултадаа тобир тарганууд, нооһо ехээр үгэдэг байна. Тус отара дээрэ нүхэр Доржижапова 15-аад жэл соо хүдэлмэрилжэ, эндэхи хонин һүрэгые олошоруулһан, үүлтэрыень һайжаруулһан байха юм. Анхандаа нютагай үүлтэрэй хонид байһан аад, мүнөө бултадаа нарин ба нарибтар нооһотой хонид болоо.

Нүхэр Доржижапова бага наһандаа түрэлхидһөөн хахасажа, өөрынгөө үбгэ эсэгэдээ хүмүүжүүлэгдэһэн байна. Эдир залуу наһань һургуулишье гэжэ мэдэнгүй, хүндэ хүшэр ажал хэжэ үнгэрһэн юм.

Гансал советскэ засаг, колхозно байгуулалта хадаа шанга шадалтай ба культурна ажабайдалтай үргэн зам таряашадай урда нээжэ үгөө. Нуур-Түхэм нютагтань 1929 ондо колхоз байгуулагдажа, Ханда Доржижапова түрүүшынхидэй нэгэн болложо ороһон юм.

Колхозойнгоо улам ургаха бэхижэхэтэй хамта эдэбхитэй түрүү хүнүүдшье дэбжэжэ. Тэдэнэй дунда Ханда Доржижапова ябалсаа.

Ханда Доржижаповна таби холо гаран наһатай болобошье, хүнгэн солбон зандаа. 1936 онһоо мүнөө хүрэтэр хонин ажал дээрэ таһалгаряагүй хүдэлмэрилжэ байна. Нүхэр Доржижапова жэл бүри шэнэ амжалтануудые туйлажа, колхоз ба аймаг соогоо түрүү хонишон гэжэ суутай болонхой.

Эндэхи колхозой хонишод «өөрынгөө ажалай дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгыт» гэжэ хододоо тэрээндэ хандадаг.

—Ямаршье ажал хэхэдээ тэрээндэ үнэн зүрхэнһөө хандаха хэрэгтэй. Намтай хүдэлжэ байһан хонишод хонин үсхэбэрилхэ, зүбөөр харууһалха хэрэгтэ бүхы анхаралаа табидаг. Үсөөхэншье һаа бидэнэр тон эбтэй, нэгэн һаналтайгаар хүдэлмэреэ эмхидхэдэгбди. Шэнэ, түрүү аргые шудалха, тэрэниие ажалдаа хэрэглэхэ гээшэ ехэхэн удхашанартай,—гэжэ дүй дүршэл тухайгаа Ханда Доржижаповна хөөрэнэ.

Нүхэр Доржижапова үндэр наһатай болобошье, хододоо урагшаа зорижо, шэнэ аргые, түрүү дүй дүршэлые халан абахые эрмэлзэдэг. Мүнөө гурбан жэлэй зоотехническэ курсын занятида ехэ эдэбхитэйгээр хабаададсадаг юм. Тэрэнэй хүдэлмэридэ ба һуралсалда мэргэжэлтэд ехэ туһа хүргэнэ.

Ханда Доржижаповна ороной суута хонишодой тон ехээр нооһо хайшалдаг тухай дуулаад, энээнэй арга оньһые мэдэхэеэ хүсэһэн байгаа. Нэгэтэ курсын занятин саг соогоо эхилээгүй дээрэһээ оройн болотор үргэлжэлһэн байба Заняти дүүрэхэ болоод, хүнүүдэй гарахаяа түхеэржэ байхада, Ханда Доржижаповна ороной суута хонишод тухай хөөрэжэ үгэхыень зоотехнигые гуйба.

—Тэрээн тухай мэдэжэ яаха гээ хүмши, манайл хэдэг ажалые хээ бэшэ юумэ гү? —гээд нэгэ хонишон ехэ хашарһан янзатайгаар хэлэбэ.

—Юу яаха гээ хүмши гэжэ. Бидэнһээ ухаантай, бэрхэ хүнүүдэй байхада, тэдэнһээ ухаа абахадашье яаха юм. Ши залуу хүн аад, дэмы тингэжэ хэлэнэш! Мүнөөнэй хонишон урданай малшан бэшэ бшуу даа. Урдань хайшаа һэн бэ, мэдэнэ гүш? Малаа үбэл зунгүй бэлшээгээд, үмхэ үбһэ хаяжа үгөөд лэ, үдэртөө нэгэ хэды балга һү һаадаг, жэлдээ килограмм болохогүй нооһо хайшалдаг байгаабди. Мүнөө тиимэ саг бэшэ. Наһан соогоо һуража, ойлгожо ябаха ёһотой юм—гээд тэрэ хэлээ һэн.

Ханда Доржижапова ямаршье бэрхэшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой эхэнэр. Ханда Доржижаповагай ажалдаа диилдэжэ дарагдашоод, уруу дуруу болоод ябахые харахагүйт. Тэрэ эсэхэ сусахые мэдэнгүй, заримдаа унтаха нойргүй ажалладаг юм. Хонидойнгоо олоор хурьгалхада илангаяа һэргэг, хүнгэн болодог.

Хонишодой ажалда эгээл харюусалгатай үе — малай үбэлжэлгэ үнгэргэгдэжэ байна. «Шинии нэрэ бүхы республика дотороо мэдээжэ болобо, шинии ажалай хойноһоо республикын ажалшад хаража байна. Түрүү һуурияа алдангүй барижа шадаха гүш» гэһэн бодол тэрэнэй һанаанһаань гарахаяа болибо. Энэ бодол бүри ехэ эршэ зориг түрүүлжэ, бэлиг шадабариень улам дээшэлүүлнэ.

Эхэ ороной үнэн сэхэ патриот Ханда Доржижаповна Доржижапова—БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта эрхим кандидат мүн.

Кандидадуудтай уулзалга

Иволгын аймагай Культурын байшан соо аймагай центрын ажалшад Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй болон аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудтай уулзаба.

Суглаае Иволгын дунда һургуулиин директор нүхэр Н. А. Олзоев нээгээд, этигэмжэтэ нюур Иван Петрович Борисовта үгэ үгэбэ. Нүхэр Борисов депутадта кандидат Е. С. Славинагай ажабайдал, ажал ябуулгатай һунгагшадые танилсуулаад, һунгалтын үдэр бүгэдөөрөөн ерэжэ, арадай эрхим басаганай түлөө голосуудаа үгэхыень уряалба.

Үгэ хэлэһэн нүхэд М. Мадаев, А. Матренина, И. Галин, С. Денисенко болон бусад республикын Верховно Соведэй депутадта кандидат Е. С. Славинагай түлөө голосуудаа үгэхэ байһанаа мэдүүлээ.

Тэрэшэлэн тус суглаан дээрэ аймагай Соведэй депутадта кандидат Дора Бандаевна Раднаева һунгагшадтайгаа уулзаһан байна.

—Аймагай ажалшадта хүндэтэй болоһон врач Дора Бандаевна өөрынгөө ажалда дуратайгаар хандадаг, хүнэй эрилтэ, гуйлтые саг дарыдань дүүргэхые хододоо оролдодог,—гэжэ Социалистическэ Ажалай Герой, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой луговод нүхэр Тугутов хэлэбэ.

Удаань харюугай үгэ хэлэһэн кандидадууд Е. С. Славина, Д. Б. Раднаева һунгагшадай энэ ехэ этигэл найдабари үзүүлһэндэнь халуун зүрхэнэй баяр хүргөө.

Р. Тапхаров.

Советско-японско харилсаануу[д] тухай хэлсээнүүд тушаа

Токиодохи советскэ түлөөлэлгын зургаанине толгойлогшо А. И. Домницкий Советскэ Правительствын даалгабаряар Японии премьер-министр г-н Хатоямада январиин 25-да мэдүүлгэ хээ гэжэ урда тээнь хэблэлдэ мэдээсэгдээ һэн. Советско-японско харилсаануудые һайжаруулгада зорюулагдаһан алхамуудай хэгдэжэ болохо байһан тухай асуудалаар хоёр талын хоорондо һанамжануудаа хэлсэхэ тухай тус мэдүүлгэ соо советскэ талаһаа дурадхал оруулагдаһан ба энэ асуудалаар хэлсээнүүдые хэхын тулада түлөөлэгшэдые томилхоор бэлэн байһан тухайнь мэдээсэгдэһэн байна. Советскэ талын һанамжын ёһоор эдэ хэлсээнүүдые Москвада гү, али Токиодо хэжэ болохо байна.

Японһоо ООН-эй дэргэдэ байдаг саг үргэлжын ажаглагша СССР-һээ ООН-эй дэргэдэ байдаг түлөөлэгшын уялгые дүүргэгшэдэ февралиин 5-да ното барюулһанинь мэдээжэ болобо. Тус нотО соонь советскэ талын январиин 25-най дурадхал тушаа нигэжэ хэлэгдэһэн байна. Японско Правительство энэ дурадхалые зүбшөөнэ, тиимэһээ хэлсээнүүдые хэхээр бэлэн байна. Эдэ хэлсээнүүдые Нью-Йоркдо үнгэргэжэ болохо байһан тухай Японско Правительство тус нотО соогоо элишэлэн мэдүүлһэн байна.

А. И. Домницкий г-н Хатоямада февралиин 16-да иимэ удхатай мэдүүлгэ хээ:

«ООН-эй дэргэдэхи японско саг үргэлжын ажаглагша посол Савада ООН-эй дэргэдэхи советскэ түлөөлэгшэ посол Соболевто февралиин 5-да ното барюулаа. Тэрээн соонь январиин 25-най советскэ мэдүүлгэдэ Японско Правительствын харюу үгтэһэн байна.

Энэ ното соогоо Японско Правительствын хэһэн мэдүүлгые Советскэ Правительство ехэ ханангя[й] хүлеэбэ. Советско-японско хари[л]саануудые һайжаруулгада зорю[у]лагдаһан алхамуудай хэгдэжэ боло[]хо байһан тухай асуудалаар һана[м]жануудаа хэлсэхые зүбшөөжэ, э[нэ] зорилгоор хэлсээнүүдые хэхээр бэ[]лэн байһанаа тус мэдүүлгэ соо[гоо] Японско Правительство мэдээсэ[] байна.

Тиимэ болохолоороо хоёр Прав[и]тельствонуудай хоорондо һанамж[а]нууд тухайгаа хуулитаар хэлс[э]һэн дээрэһээ харахада, советск[о]-японско харилсаануудые һайж[а]руулха асуудалаар хэлсээнүүд[ые] хэхэ газар тухайда хоёр талын үгэ[] ойлголсон сасуу эдэ хэлсээнүүд[] эхилжэ болохо байна.

Японско Правительствын дэ[] дурсагдаһан ното соо Нью-Йорк[] хэлсээнүүдые хэжэ болохо бай[һан] тухай дурадхал оруулагдаһан ба[й]на.

Нүгөө талаһаа, хэлсээнүүдые То[]киодо хэжэ болохо байһан тухай м[э]дээсэлые Токиодо байдаг советск[э] түлөөлэгшэ А. И. Домницкий фе[в]ралиин 5-да абаһан байна. Тэрээ[н]һээ гадна, японско радиогой февр[а]лиин 7-ной мэдээсэл дээрэһээ, хэ[л]сээнүүдые Москвада хэхээр Японск[о] Правительствын бэлэн байһан туха[й] эли болоо.

Советскэ Правительство туха[й] хэлэхэ болоо һаа, хэлсээнүүдые То[]киодо гү, али Москвада хэбэл та[]рамжатай гэжэ тэрэ м[э]дүүлһэн байна. Гэбэшье, Советск[э] Правительство хэлсээ хэхын тула[да] Японско Правительствын таарамж[а]тай гэжэ тоолоһон газарта тус хэл[]сээе хэхээр бэлэн байна.

Советскэ Правительствын дээр[э] дурсагдаһан мэдүүлгэдэ Японск[о] Правительство үшөө харюу үгөөдү[й] байһаар.

(ТАСС).

Советскэ Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 37 жэлэй ойн урда тээ

Советскэ Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 37 жэлэй ойдо бэлэдхэл ороной городууд болон тосхонуудта хэгдэжэ байна. СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй дайшалхы түүхэ харуулһан выставкэнүүд болон фотовитринэнүүд сэрэгэй частьнуудта, корабльнууд болон сэрэгэй һургуулинуудта бэлэдхэгдэжэ байна.

Алдарта ойн хүндэлэлдэ союзна республиканууд, хизаарнууд болон областьнуудта буудалгаар, морёор урилдалгаар, мүн санын спортоор мүрысөө үнгэргэгдэнэ, радистнуудай мүрысөөн эмхидхэгдэнэ. Заншал болоһон олон хүнэй хабаадалгатай эдэ мүрысөөнүүдтэ Арми, Авиаци болон Флодто туһалха һайн дуранай обществын эхин организацинуудай оло мянган командану[уд] хабаадалсажа байна.

Советскэ Армиин, Далайн-Сэрэг[эй] Флодой 37 жэлэй ойн хүндэлэл[дэ] М. В. Фрунзын нэрэмжэтэ Советск[э] Армиин Центральна Байшанга[й] библиотекэдэ номой выставкэ нээ[]дээ. Манай Эхэ ороной аюулгүй б[айд]далые найдамтайгаар хамгаалха х[э]рэгтэ Коммунистическэ парти болон Советскэ правительствын хандуу[л]даг анхарал оролдолго тухай э[дэ] зохёолнууд соо хэлэгдэнэ. Номой иимэ выставкэнүүд Москвагай олон тоото библиотекэнүүдтэ эмхидхэгд[э]жэ байна.

(ТАСС).

Советскэ интеллигенци арадтаа алба хэнэ

Манай ороной хүдэлмэришэн ангитай ба колхозно таряашадтай хамта советскэ интеллигенци болохоёо байгаа һунгалтануудта угаа эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ байна. Тэрэ хадаа коммунизм байгуулалгада бүхы арадуудтай сугтаа эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

**

Өөрын интеллигенцигүйгөөр нэгэшье гүрэнэй оршодоггүйнь мэдээжэ. Экономическа хуули ёһонуудые, марксистско-ленинскэ наукые мэдэлгэдэ үндэһэлэн, оронойнгоо политическэ, экономическа болон культурна ажабайдалые ушар ёһо мэдэжэ хүтэлбэрилгэ Советскэ гүрэнэй онсо илгаань болоно. Тиимэһээ советскэ гүрэн өөрын интеллигенцигүйгөөр байжа бүришье шадахагүй.

Бидэндэ урдынхида орходоо улам олон тоонОй инженернүүд, агрономууд, техникүүд, элдэб янзын эрдэм һургаалтай мэргэжэлтэд хэрэгтэй, гэжэ Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин урда В. И. Ленин хэлэһэн байна.

Коммунистическэ парти түрүү хүдэлмэришэд болон таряашадые гүрэнэй ба ажахын хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлэн, мүн һургуулинуудта мэргэжэлтэдые бэлэдхэжэ шэнэ, социалистическэ интеллигенциин бии болохо бүхы арга нүхэсэлнүүдые байгуулһан байха юм. Манай орондо социализм байгуулгын жэлнүүдтэ культурна революци болоһон ябадал хадаа шэнэ, арадай интеллигенциин бии бололгодо шиндхэхы удхашанартай байгаа. Тэрэнэй ашаар үргэн ниитэ ажалшад һуралсалда хабаадаһан, культурада һураһан байха юм. Революциин һүүлээр арадта дүтэлжэ, тэрээнтэй нэгэдэһэн хуушан интеллигенциин заримаининь шэнэ интеллигенцитэй мүн лэ нииилэһэн байна.

Советскэ гүрэнэй ленинско-сталинска национальна политика советскэ интеллигенциин бии бололгодо нилээд ехэ удхашанартай байһан юм. Манай ороной социалистическэ бүхы нацанууд агууехэород арадай туһаламжаар өөһэдын национальна кадрнуудтай болоһон, ажахын ба культурын элдэб һалбаринуудта ажаллуулхын тулада мэргэжэлтэдые һургаһан байна.

Манай орондо интеллигенци имагтал дээдэ һургуули дүүргэгшэдһээ бэшэ, мүн үйлэдбэриин новаторнуудһаа—промышленностиин, транспортын, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдһөө бүридэжэ бии болодог гээшэ. Бүхы хүдэлмэришэдые ба таряашадые культурна, эрдэмтэй болгохо гэжэ партиин табиһан түүхэтэ зорилго манайда амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна.

Социализмын үедэ интеллигенци болбол хүдэлмэришэн анги ба таряашадтал адли мүн лэ обществын тэгшэ эрхэтэй гэшүүн юм. Тэрэ хадаа гүрэнэй хүтэлбэрилгэдэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Манай оронойхидол адли хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигенциин иимэ эбтэй эетэй хани барисаан түүхэдэ хэзээдэшье үзэгдөөгүй юм.

Советскэ интеллигенци хадаа буржуазна интеллигенциһээ үндэһөөрөө илгаатай. Буржуазна интеллигенци мүлжэгшэ ангинуудые хангадаг, материальна ба духовно талаараа тэдэнэй мэдэлдэ байна. Империализм болбол үргэн ниитые дарлан мүлжэхын, мэхэлэн мунхаруулхын, шэнэ һүйдхэлтэ дайн сэрэг бэлэдхэхын зорилгоор наукын, техникын, литературын, искусствын хүнүүдые арадта эсэргүүгээр хэрэглэнэ.

Советскэ Союзай интеллигенци арадтаа алба хэдэг, тэрэнэй интересые, ажалшадай—өөһэдынгөө хуби заяанай бүрин эрхэтэ эзэдэй, геройнууд ба шэнэ байдал байгуулагшадай интересые хамгаалдаг байна.

Советскэ интеллигенци Коммунистическэ партиин политикын хүтэлбэри доро ябажа, хүндэтэй ба ехэ зорилгонуудые бэелүүлдэг.

**

КПСС-эй 19-дэхи съездын шиндхэбэринүүдээр, мүн Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын удаадахи тогтоолнуудаар зэбсэгжэһэн манай арад табадахи табанжэлэй даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Энэ түсэбые дүүргэлтэ хадаа социализмһаа коммунизмда оролгын замда нилээд ехэ алхам урагшаа болохо гээшэ.

Коммунизмын хүсэтэ, бүхы талаһаа хүгжэнги материально-үйлэдбэриин база байгуулга коммунизм байгуулгын партяар зохёогдоһон программын үндэһэ һууринь болоно. Энэ хадаа эгээл түрүүн коммунистическэ обществын бата бэхи үндэһэ һууринь болохо хүндэ индустрине хурдан түргөөр таһалгаряагүй хүгжөөхые, орон дотор электрификацилга бүри үргэдхэхые, арадай ажахын бүхы һалбаринуудта шэнэ техникэ нэбтэрүүлхые, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхые эринэ.

Эхэ орондоо хизаарлашагүй дуратай манай интеллигенци коммунизмын материально-үйлэдбэриин база байгуулгада өөрынгөө хубитые оруулна. Тэрэ хадаа советскэ бүхы арадтай хамта социалистическэ бүхы экономикын гол үндэһэ һууринь болохо хүндэ индустрине дам саашадань хүгжөөхын, арадай ажана байдалые һайжаруулхын, советскэ гүрэнэй оборонно хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө тэмсэнэ.

Табадахи табанжэлые болзорһоо урид дүүргэхын, үйлэдбэриин түсэбые дээшэлүүлхын, продукциин шанарые һайжаруулхын, өөрынь үные химдаруулхын түлөө бүгэдэарадай тэмсэлдэ советскэ интеллигенци эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Социалистическэ предприятинуудай хэдэн олон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд бүхы шэнэ, түрүү аргануудые, наука болон техникын туйлалтануудые үргэнөөр нэбтэрүүлнэ, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй үнэтэ дүй дүршэлые согсолон, бүгэдын шадабари болгоно.

Советскэ интеллигенци үйлэдбэриин технологиие, эмхидхэлые нарижуулан һайжаруулха, арадай ажахыда шэнэ техникэ хэрэглэжэ, ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлнэ.

Оронойнгоо байгаалиин баялигые арадай аша туһада зорюулан хэрэглэхэ арга боломжонуудые нээжэ үгэдэг манай наука коммунизмын материально-үйлэдбэриин база байгуулгада угаа ехэ удхашанартай. Дэлхэйн наукын дунда нэгэдэхи һуури эзэлхэ гэжэ КПСС-эй 19-дэхи съездээр табигдаһан зорилгые бэелүүлхэ гэһэн хүсэлтэйгөөр советскэ наука хүгжэжэ байна. Һүүлэй үедэ манай эрдэмтэд арадай ажахыда ехэхэн удхашанартай олон тоото научна шухала асуудалнуудые шиидхэһэн, атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ арга дүршэлтэй болоһон байха юм. Советскэ эрдэмтэд болон инженернүүдээр 5 мянган киловатт хүсэтэй атомна энерги дээрэ баригдаһан түрүүшын промышленна электростанци 1954 оной зун ашаглалгада оруулагдажа, тэрэнь ойро шадарайнгаа промышленностьда, хүдөө ажахыда ток үгэһэн байна. 50—100 киловатт хүсэтэй атомна энерги дээрэ промышленна электростанцинуудые байгуулхын зорилгоор мүнөө советскэ эрдэмтэд, инженернүүд хүдэлмэрилжэ байна.

Хүндэ индустриин хүгжэлтэ дээрэ туйлагдаһан амжалтануудта түшэглэн, Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство арадай хэрэглэлэй зүйлнүүдые ехээр үйлэдбэрилдэг болохо гэһэн үргэн программа зохёогоо. Энэ программые бэелүүлгын гол нүхэсэл хадаа социалистическэ газартаряалан ба малажалые бүхы хэмжээгээр хүгжөөлгэ болоно. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска (1953 он), февральско-мартовска болон июньскэ (1954 он), мүн январска (1955 он) Пленумүүдэй шиндхэбэринүүд дотор хүдөө ажахые түргэнөөр хүгжөөлгые хангаха талаар шухала ба хойшолуулашагүй хэмжээнүүд хараалагдаһан байна.

Хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые дээшэлүүлхын, газартаряалан ба машина зэмсэгүүдээ ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхын, үрэжэлтэй шэнэ ба боро газарнуудые ашаглан элдүүрилхын, ороохо таряа үйлэдбэрилгые ехэдхэхын, малай тоо толгойе олошоруулхын, ашаг шэмэ үгэлгыень дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлдэ бүхы арадтаяа хамта советскэ интеллигенци эдэбхитэйгээр хабаадана. Олон тоото агрономууд, зоотехнигүүд, инженернүүд шэнэ ба боро газарнуудые элдүүрилжэ байгаа районуудта һайн дураараа ошоһон байна. Хүдөө ажахын хэдэн мянгаад мэргэжэлтэд колхозуудай түрүүлэгшэнэрээр һунгагдаад, колхозно ниитые эмхидхэгшэдынь болонхой. Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадагшадай дунда хүдөөгэй интеллигенциин түлөөлэгшэд олон.

Советскэ гүрэнэй аппарадта олон тоото интеллигенци хүдэлмэрилнэ. Советскэ гүрэнэй аппарат хадаа ороной ажахын, культурна байдалые хүтэлбэрилхэ, мүн коммунистическэ общество байгуулха эгээл шухала зэмсэг мүн.

Советскэ интеллигенциин хүмүүжүүлхы зорилгонь угаа ехэ хүндэтэй ба һайшаалтай байна. Социализмһаа коммунизмда шата дамжан оролгын үедэ ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгэ, хүнэй ухаан бодолдохи капитализмын үлэгдэлнүүдые усадхалга шиндхэхы удхашанартай. Ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ, ажалда, ниитын зөөридэ хуушанайхяар хандаха албан хойрог ябадалнуудтай, капитализмын элдэб үлэгдэлнүүдтэй тэмсэхэ хэрэгтэ парти болбол кадрнуудай, бүхы советскэ интеллигенциин үүргые хэмжээ[]шэгүйгөөр дээшэлүүлнэ.

Ажалшадые коммунистическэ[эр] хүмүүжүүлгэдэ манай литерату[ра] ба искусство угаа ехэ үүргэтэй. Советскэ уранзохёолшодой үнгэрэгш[э] жэлдэ болоһон Бүхэсоюзна хоёрдо[]хи съезд советскэ литературын хү[г]жэлтэдэ шэнэ зорилго табиһан ба[й]на.

Советскэ арадай урда табигдаһа[н] асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлг[э]дэ арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрил[]шэдэй ажал тусгаар ехэ удхашана[р]тай. Ургажа ябаһан үетэниие сове[т]скэ багшанар культурнаар, эрдэ[м] бэлигтэйгээр, элүүр энхээр хүмү[ү]жүүлнэ, коммунизм байгуулагша[д] эдэбхитэдые һургана.

Парти болбол советскэ интелл[и]генциин политическэ хүмүүжүүл[гые] һайжаруулхыень, буржуазна ям[ар]шье идеологиин үзэгдэлнүүдтэй т[э]дэнэрэй эрид шууд тэмсэл дээш[э]лүүлхыень, хүдэлмэридэхи дута[]далнуудаа элирүүлэн шүүмжэл[э] ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлг[э]рүүлхыень, коммунистическэ байгу[у]лалтада шэнэ амжалтануудые ту[й]лалгада манай бүхы кадрнуудай х[ү]сэ шадал элсүүлхыень нютагу[уд]тахи партийна организацинуудые эринэ.

**

Шэнэ, советскэ интеллигенци[ин] бии болголгын, хүмүүжүүлгын, коммунистическэ байгуулалтада тэрэ[нэй] эдэбхитэйгээр хабаадалгын баял[иг] дүй дүршэл уласхоорондын уга[а] ехэ удхашанартай. Социали[зм] байгуулхын түлөө тэмсэлдэ ажал[]шадые зоригжуулан эмхидхэжэ ба[й]гаа арадай демократиин оронууд[ай] коммунистическэ, хүдэлмэришэ[н] парти манай энэ дүй дүршэлые һургаал абана. Эдэ оронуудта бол[о]жо байгаа культурна революци ар[а]дай олон тоото интеллигенци ба[й]гуулха шухала арга олгоно.

МАЛАЖАЛАЙ ҮНДЭҺЭН ШУХАЛА АСУУДАЛНУУДЫЕ ШИИДХЭЛГЭДЭ ХАМАГ ХҮСЭЕЭ ЗОРЮУЛХА

„...Ойрын таба—зургаан жэл соо малажалай гол продуктнуудые үйлэдбэрилгые хоёр—хоёрhоо үлүү дахин ехэ болгохо“.

(КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолhоо).

Һаяхан Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхозой партийна эхин организациин (секретаринь нүхэр Д. Очиров) ба мүн тус колхозой гэшүүдэй хамтын суглаанууд боложо үнгэрбэ. Хүдөө ажахые эрид хүгжөөн дэбжээхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые, мүн парти, правительствын удаалан гаргаhан шиидхэбэринүүдые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ, нэгэ жэлэй турша соо колхозникуудай хэhэн хүдэлмэриин дүнгүүд тус суглаанууд дээрэ үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэбэ. Колхозой жэлэй хүдэлмэриин дүнгые партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолтой нягта холболдуулан зүбшэжэ, тэрээнэй үндэhөөр нийтынгээ ажахые, илангаяа малажалаа саашадань хүгжөөн дэбжээхэ шухала хэмжээ-ябуулгануудые колхозникууд хараалба.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые тус колхозой гэшүүд халуунаар угтажа, бүри энэ жэлhээ эхилэн малажалаа эрид хүгжөөн дэбжээхэ, тэрээнэй ашаг шэмэ үгэлгые улам ехэ болгохын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлхөөр бэлэн байhанаа мэдүүлбэ.

Тус суглаануудаар хараалагдаhан хэмжээ-ябуулганууд тухай дооро хэлэгдэнэ.

Мяха, hүү, ноохо болон бусад продуктнуудые улам ехэ болгохо

Нийтын малажалые түргэнөөр хүгжөөлгэ, тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгэ эрид дээшэлүүлгэ хадаа түйлай ехэ удхашанартай асуудал гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленум заахан байгаа.

Пленумhээ хойшо үнгэрhэн нэгэ жэлэй дүнгые хараад үзэхэдэ «Улаан Оронго» колхозой гэшүүд нийтын ажахын гол hалбари болохо—малажалые саашадань хүгжөөхэ талаар нилээд ехэ хүдэлмэри хэhэн байна. 1953 онойхидо ороходоо 1954 ондо эбэртэ бодо мал 70 гаран толгойгоор, хонин 900 гаран толгойгоор олошоржо, гүрэнэй түсэб дүүргэгдээ. Малай харуулалга болон эдэлүүлэлгэ hайжаруулhанай ашаар ашаг шэмэ үгэлгэнь дээшэлhэн байна. Колхозой племенной фермын hаалишад (даагшань коммунист Д. Бадмаев) 1953 онойхидо ороходоо 1954 ондо үнеэн бүриhөө 340 литр hү үлүү сааhан байгаа. hаалишад коммунистка Д. Жамиянова, комсомолка Ц. Х. Бимбаева гэгшэд үнеэн бүриhөө 3300 гаран литр hү hааhан байна.

Үнеэдэй hү үгэлгые ехэ болгохо гол арга нүхэсэл хадаа тэдэнэй зүбөөр эдэлүүлгэ, харууhалгаhаа болоно гэжэ тэдэнэй hаалишад зүбөөр хэлсэдэг.

Хонидhоо ноохо хайшалалга урда жэлэйхидэ орходоо жэшээгүй ехэ боложо, гүрэндэ 100 гаран центнер ноохон тушаагдаhан байха юм. Гүрэндэ мяха тушааха болон худалдаха түсэб 123 процент дүүргэгдээ.

Мал үсхэбэрилгэеэ саашадань hайжаруулhанай ашаар 1954 ондо малажалhаа 935 мянган түхэригэй олзо доход абтаhан байна.

Гэхэтэй хамта, малажалай продуктнуудые: мяха, hү, үндэгэ, ноохо болон бусад зүйлнүүдые ехээр үйлэдбэрилхэ тухай парти, правительствын табиhан зорилгонууд үшөөл хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ гэжэ партийна ба колхозой хамтын суглаанууд дээрэ үгэ хэлэhэн коммунистнууд, комсомолецууд, үргэн нийтэ колхозникууд тон зүбөөр тэмдэглээ.

— 1954 ондо элдүүрии газарай 100 гектар бүридэ: эбэртэ бодо мал—14 толгой, үнеэд—4, хонид — 48 толгой; мяха 6—7 центнер ба hү—22 центнер, ноохо—76 килограмм, мүнгэн доход—11678 түхэриг хүртэбэ. Тээд иимэ дүнгүүд мүнөөнэй үеын эрилтые хангажа шадахагүйнь арсашагүй, — гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цыренжапов элидхэлдээ тэмдэглэбэ.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой үндэhөөр малажалаа саашадань хүгжөөхэ холын хараа асуудалнуудые хөөрэлдэжэ зууралан, 1954 онойхидо орходоо 1960 ондо мяха, сало, hү—2 дахин ехээр, үндэгэ — 2,2 дахин, ноохо — 1,8 дахин ехээр абадаг болохо гэhэн зорилгые үлүүлэн дүүргэхэ бүхы арга боломжотойбди гэжэ колхозникууд нэгэн дуугаар мэдүүлээ. Үнэхөөрөөшье иимэ арга боломжо тус колхоздо гүйсэд бии юм. Ушар юуб гэхэдэ, 1954 ондо колхоз хамта дээрээ 2900 центнер hү hааhан байгаа hаа, 1955 ондо 5500 центнер hү haажа, hү hаалгые нэгэ жэлэй турша соо 2 дахин шахуу ехэ болгохо гэhэн уялга абаhан байгаа. Энэ уялгаяа мүнөө амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Хоёр мянга тойрон гектар газараа уhалха, концентрированнэ ба шэмэтэ тэжээлээ ехэ болгохо

Малажалые түргэнөөр хүгжөөхэ зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ малые хүсэд хүрэхэ хэмжээнэй концентрированнэ, шэмэтэ болон бүдүүн тэжээлээр хангаха гээшэ шиидхэхы удхашанартай гэжэ партиин ЦК-гэй январска Пленум тэмдэглээ.

Нийтынгээ малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха талаар бүхы арга боломжонуудаа тус колхоз гүйсэдөөр хэрэглэжэ шадаагүй. Энээл энэ шалтагаанhаа боложо, мүнөө жэл тэжээл бэлэдхэхэ түсэб ойродоо 37 процент дүүргэгдэhэн байна.

—Саг соонь, hайнаар уhалаад байхада, бороотой бороогүйшье hаа, гектар бүриин 15—20 центнер үбhэ нэй абтадаг газарhаа үнгэрhэн жэл дундa жэшээгээр оройдоо 7—8 центнер үбhэ хуряагаабди. Энэ хадаа сабшалангаа муугаар уhалдаг дээрэhээ болоо — гэжэ хамтын суглаан дээрэ колхозникууд мэдүүлбэ.

— Өөртөө бии юумые эдлэжэ шадаагүй дээрэhээ, малаа ондо оруулхын эрхээр тон холын газар ошожо, үбhэ сабшаhамнай бүгэдэндэ мэдээжэ. Теэд, энэ алдуу дээрэhээ бидэнэр hургаал абажа, хэдэн жэлэй туршада заhагдаагүй байhан hубагайнгаа эхиндэ мүнөө жэл ехэ хаалта хэжэ байнабди гэжэ, тэжээл бэлэдхэлэй бригадын бригадир коммунист нүхэр Ц. Б. Будаев хэлэнэ.

Энэ хэрэг хадаа хэды ажал ехэтэй хүдэлмэри байбашье, ашаяа дүүрэн харюулха юм. Ушар юуб гэхэдэ, энэ хаалтаhаа эхи абаhан Баруун-Оронгын болон Зүүн-Оронгын уhалууриин hубагуудаар хамта дээрээ 1500—2000 шахуу гектар сабшалан сезон соо 2—3 дахин уhалагдаха, 200—300 гектар бэлшээри, мүн огородой газар уhалагдаха байна. Тиигэбэл колхоз өөрынгөө сабшалан дээрэhээ нийтынгээ малда гүйсэд хүрөөд, колхозникуудтаа хубаахаар үбhэ сабшажа абаха юм.

Шэмэтэ тэжээлэй аша туhые эндэхи колхозникууд, илангаяа малшад hайса мэдэхэ, тэжээлэй корнеплодуудые хэдэн жэлэй таридаг болонхой. Мүнөө племенной фермын hаагдадаг үнеэдтэ үдэрэй 6 килограмм концентрированнэ, 7 килограмм бүдүүн тэжээл, 15 килограмм силосhээ гадна, 15 килограмм турнепс эдюулнэ.

Үнгэрhэн жэлhээ эхилжэ эндэ наран сэсэг, кукуруза тарижа силос дарадаг болоо. 67 гектар наран сэсэг ба 36 гектар кукурузаhаа 5 мянга шахуу центнер ногоо абажа, силос дараа hэн.

—Бидэнэр корнеплод, наран сэсэг, кукуруза таридаг болобошье hаа, hайнаар ургуулжа үшөө шаданагүйбди гэжэ фермые даагша нүхэр Д. Бадмаев хэлэнэ.

Ороohо таряанай ургасые улам дээшэлүүлхын түлөө

Орон доторoo ороohо таряа ехэ болгохо тухай парти, правительствын табиhан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө оролдожо байhан тухайгаа колхозой эдэбхитэд, колхозникууд дэлгэрэнгыгээр хэлсэбэ. 300 гаран гектар шэнэ ба боро газар хахалжа, тарилгын талмайе үргэдхөө. Тиихэдэ тарилгын шанар ба тэрэнэй харууhалга нилээд hайжаруулагдажа, минеральна болон нютагай үтэгжүүлгэ хэгдээ.

Тэрэнэй ашаар 1954 ондо бороо хура бага оробошье, ороohото культурануудай валовой суглуулга 17 мянган пүүдээр дээшэлhэн байна. Тиин тус колхоз гүрэндөө таряа, овощь, хартаабха тушааха түсэбөө саг соонь дүүргээ, ерэхэ хабарай тарилгада гүйсэд хүрэхэ үрэhэ хүрэнгээ хаагаад, колхозникуудайнгаа ажалта үдэртэ 2 килограмм ороohо хубаагаа. Һайнаар ажалладаг колхозникууд 40-өөд центнер таряа ажалта үдэртөө абаба.

Энэ хадаа эмхитэй, hайн ажалай үрэ, колхозникуудай ехэхэн туйлалта болоно. Теэд колхозой гэшүүд ажахын жэлэй хүдэлмэриин дүнгые шүүмжэлхы ёhoop, хаража үзэбэ. Һүүлэй 2—3 жэл удаагаар ажалта үдэр бүриин 2 килограммhaa бага бэшэ таряа хубаадаг болобошье, ороohо таряа тарижа ургуулга манай колхоздо тон хангалтагүй зандаа, гэжэ колхозникууд тэмдэглээ.

—Газаршье, үрэhэншье hайн аад, яахадаа гектар бүриhөө түсэбэй ёhoop 11—12 центнерэй орондо 7—8 центнер ургаса абтанаб гэхэдэ,—гэжэ 2-дохи бригадын бригадир коммунист нүхэр Б. Кишиктуев хэлэнэ,—түбхын түрүүндэ тарилгын шанар ба тэрэнэй хойноhоо харууhалга муу байна. Тиихэдэ МТС-эй зүгhөө техническэ болон илангаяа агрономическа туhаламжа тон хангалтагүй гэжэ тэрэ хэлэбэ. Энээн тухай партийна суглаан ба колхозой хамтын суглаан дээрэ ехэхэн шүүмжэлгэ гараhан байха юм. Ороohо таряанай ургасые улам дээшэлүүлхын түлөө коммунистнууд болон колхозой гэшүүд шухала дурадхалнуудые оруулжа, бодото хэмжээ-ябуулганудые бэелүүлхээр хараалба.

Олзо ехэтэй hалбаринууд: огород, тепличнэ комбинат, зүгы, шубуу гэхэ мэтэ

Колхоздо олзо доход ехэтэй hалбаринуудые бии болгохо талаар колхозой правлени, парторганизаци нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулаа. 1954 ондо зүгыhөө 77 мянган, ангай фермэhээ 30 гаран мянган түхэригэй олзо доход оруулаа. Тиихэдэ, кролик болон галуу, нугаhа тэжээдэг болоо.

Гэхэ зуураа, город шадарай колхоз аад, мүнөө хүрэтэр огородоо hайнаар ургуулжа шадаадүй. Нёдондо жэл 30 гаран гектар овощь тариhан аад, 200 мянган түхэригэй орондо минил 35 мянган түхэригэй доход оруулаа. Шалтагаанинь юуб гэхэдэ, овощь hайнаар ургуулха арга боломжонуудаа хүсэд хэрэглэнэгүй. Эндэ уhаар ехэ дутамаг. Тиихэдэ МТС-эй зүгhөө агрономическа туhаламжа бага.

Тус алдууhaa hургаал абажа, колхозой правлени ба парторганизаци хадаа хоёр шухала хэмжээ бэелүүлжэ эхилээ. Нэгэдэхеэр, hубагаа заhабарилжа, уhа элбэгтэй болохонь, хоёрдохёор, 900 квадратна метр талмайтай теплично-парниково комбинат барижа эхилээ. Энэ комбинат бүтээлгэдэ хахад миллион шахуу түхэриг мүнгэн гаргашалагдаха. Теэд тэрэ гаргашаяа энэ комбинат гүйсэд харюулха байна. Юуб гэхэдэ, тус комбинадай hайнаар хүдэлөөд байбал, огородhoo колхоздо орохо доход 2—3 дахин нэмэхэ болоно.

Колхозой баянда—колхозникуудшье баян

Дайнай hүүлхэнээр колхозойнгоо жэл соогоо оройдоо 300—400 мянган түхэриг доходтой байхада колхозникуудай олзо мүн лэ бага. hэн. Зариманиинь жэлэй эсэстэ колхоздоо уритэжэ гарадаг байгаа. Парти, правительствын туhаламжын ашаар, колхозникуудай эршэмтэй ажалай хүсөөр тус колхоз hүүлэй 2—3 жэлдэ миллионhoo дээшэ доход абадаг болонхой. Мүнөө жэлэйнь мүнгэн доход 1 миллион 560 гаран мянган түхэриг хүрэжэ, колхозникуудайнгаа ажалта үдэр бүридэ 3 түхэриг 50 мүнгэ хубааба.

Нийтынгээ ажахыда hайнаар хандадаг хүнүүд жэлэй дүнгөөр 6—7 мянган түхэриг мүнгэ, 35—40 центнер таряа гар дээрэ абаа. Жэшээлбэл, адуушан Ч. Бальжиев 7400 түхэриг мүнгэ, 41 центнер таряа, малшан М. Бадмацыренов 6200 түхэриг мүнгэ, 32 центнер таряа, hаалишан Б. Ленхобоева 7000 түхэриг мүнгэ, 38 центнер таряа, хонишон Б. Нимаева 3700 түхэриг, 30-аад центнер таряа гэхэ мэтээр олонхи колхозникууд ажалта үдэртөө ехэ мүнгэ болон таряа абаба. Гадна нэмэлтэ түлбэридөө хурьга, тугал, поршоонхо болон hү, тоhо абаhан колхозникууд олон.

— Январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхэдээ манай олзо доход хэдэн дахин ехэ болохо юм гэжэ колхозникууд мэдүүлнэ.

Малшадай дунда политическэ хүдэлмэрииe үргэн далайсатайгаар ябуулха

Дээрэ дурсагдаhан зарим амжалтанууд колхозой ажахые саашадань хүгжөөлгэдэ үргэн нийтэ колхозникуудые элсүүлхын тула партийна организациин ябуулhан хүдэлмэриин үрэ дүн мүн. Тиигэбэшье, правлени ба партийна бюрогой хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии. Бригада болон фермые даагшадые бодомжогүйгөөр табяад, hүүлээрнь hэлгэжэ байhан ушарнууд али олон үзэгдэдэг. Үнгэрhэн жэлдэ 3—4 бригадир, гүүртые даагшад hэлгэгдээ.

Мүнөө коммунистнууд ба комсомолецууд колхозой үйлэдбэриин шиидхэхы hалбаринууд дээгүүр нэмэжэ табигдаhан байна. Арбаад комсомолецууд, хэдэн коммунистнууд малажал дээрэ эльгээгдэбэ. Гэхэтэй хамта, колхозой хүтэлбэрилхы кадрнуудые хүмүүжүүлхэ, ажалайнь мэргэжэлые дээшэлүүлхэ талаар саг үргэлжын хүдэлмэри ябуулагданагүй. 3 жэлэй зоотехническэ курса эмхидхэгдэhэн болобошье, занятинь хододоо таhалдана.

Колхозникуудай, илангаяа малшадай дунда ябуулагдажа байгаа нийтэ-политическэ хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии. Нарhан Толгой, Янгаажин гэхэ мэтын холын гүүртэнүүд дээгүүр яhала зохид культбазанууд түхсэрэгдэнхэй. Тиигэбэшье, тэндэ ябуулагдадаг ойлгуулламжын хүдэлмэриин хэмжээ болон шанарынь хангалтагүй. Энээн тухай партийна суглаан дээрэшье схэл шүүмжэлэл гараа.

—Сэлэнгын отарада бүхэли недели, арбаад хоног соо газетэ асарагдангүй байдаг, мүн элидхэл, лекци уншэй уншагдадаггүй... Тиихэдэ, тэрэ шадарай отара, гүүртэнүүдэй дэргэдэ нэгэ бани хэрэгтэй hэн, — гэжэ энэ отарын хонишон коммунист нүхэр Очиров хэлэнэ.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй заахан ёhoop, партийно-политическэ хүдэлмэриие олонийтэ ажалшадай дунда удха түгэлдэрөөр ябуулха шухала байна гэжэ суглаан тэмдэглээ. Тиигээд, хүдэлмэридөө бии байhан дутуу дундапуудые дары усадхажа, парторганизациин эмхидхэхы үүргые улам дээшэлүүлхэ гэжэ партийна суглаан тогтообо.

1955 ондо бэелүүлэгдэхэ хэмжээ-ябуулгануудhaa

1955 оной октябриин 1-дэ колхозойнгоо элдүүриин газарай 100 гектар бүридэ 14 толгой эбэртэ бодо мал, 5 үнеэ, 61 хони, тэрэ тоодо 25 толгой нарии ба нарибтар ноohотой хонитой болохо, 40 центнер hү, 100 килограммhaa доошо бэшэ ноohо абаха.

Малаа hубайруулангүйгөөр, ороной кампание эмхитэйгээр үнгэргэхэ. Тиигэжэ 1955 ондо 100 толгой эхэ мал бүриhөө 90 тугал, 110 хурьга, эхэ гахай бүриhөө 12 поршоонхо, үнэгэн бүриhөө 4 гүлгэ абаха. Тугалые эхэhээнь hалгаажа, түлигдэдэггүй байрада байлгажа түлжүүлхэ аргые бүхы гүүртэнүүдтээ бэелүүлхэ.

Һү hаалгые ехэ болгохын тула үнеэдэй тоо толгойе бүхы эбэртэ бодо малай 35 процентнь болотор олошоруулха, мүн зүбөөр эдеэлүүлэн hаалгада энэ жэл үшөө 150 толгой үнеэдые нэмэжэ табиха.

Хонии бүриhөө 2,5—3 килограмм хүрэтэр ноohо абахын тула хониин hүрэгэй 40—45 процентыень нарии ба нарибтар ноohотой болгохо хэмжээ абаха, 500 толгой хонидые 2 дахин хурьгалуулха. Хонине имагтал механическа аргаар хайшалжа, ноohыень шанарайнь талаар илгаха ба бүридхэхэ хэрэгые hайжаруулха.

Үбhэ тэжээл 2 дахин ехээр абаха. Энэ зорилгоор Баруун-Оронгын уhалууриин hубагай эхиндэхи хаалта барижа ойрын саг соо дүүргээд, 1955 ондо 1500—2000 гектар сабшалан ба бэлшээриин газарые уhалха.

Шэмэтэ тэжээл ехэ болгохын тула 40 гектар корнеплод тариха, ургасынь гектарай 180 центнер хүрэтэр дээшэлүүлхэ. 200 гектар наран сэсэг ба кукуруза квадратно-гнездовой аргаар тарижа, ургасыень 150 центнер хүрэтэр дээшэлүүлхэ, hайн силос дараха. Тиихэдэ, ногоон конвейер эмхидхэхын тула 40 гектар намарай хара таряа ба овёс тариха, мүн 400 гектар овёсой зелёнко тариха.

Малажалдахи ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизировалхэ хэрэгые саашань үргэлжэлүүлхэ, 1-дэхи ба 2-дохи МТФ-нүүд дээрэ—2, СТФ-дэ—1 электрическэ насос тодхожо, уhаар хангаха. Мүн эндэ 2 кормозапарник, 2 корнерезкэнүүдые табиха. Тэжээл буйлуулдаг комбайн хүдэлгэхэ.

Ороohото болон тэжээлэй культурануудай тарилгын талмайе 3540 гектар хүрэтэр үргэдхэхэ, ургасыень дээшэлүүлхэ. 1000 гектар дээрэ ороohото культурые хэрээhэлүүлэн тариха, нютагай болон минеральна үтэгжүүлгэ оруулха. Февралиин 25 хүрэтэр бүхы үрэhээ тарилгын кондицида хүргэхэ, тарилгын урда тээ тэрэниие нара hалхинда байлгажа шанаржуулха, тарилгые эгээн богони болзор соо дүүргэхэ. Хабарай тарилгын урда тээхи газарай элдүүрилгые Мальцевай методээр хэжэ, шаблаагүй плугаар 25—30 сантиметр гүнзэгыгөөр хахалха.

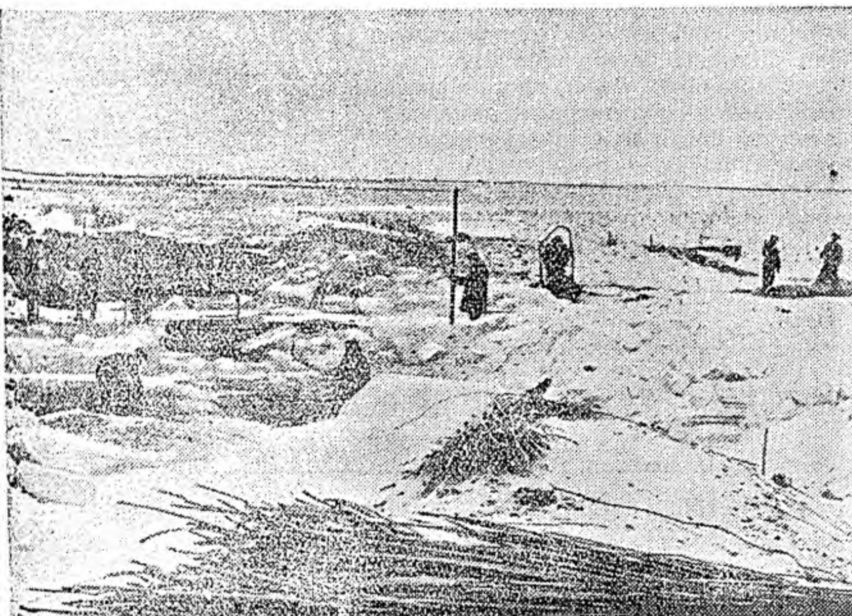
Хартаабха тарилгые 135 гектар хүрэтэр үргэдхэжэ, гектарай 120 центнерhээ бага бэшэ ургаса абаха. Тиихэдэ квадратно-гнездовой аргаар таряад, ряд хоорондын элдүүрилгые хоёр дахин хэхэ. Үтэгжүүлгэ хэхын түлөө 500 ашаа наг шэбхэ, 100 центнер минеральна үтэгжүүлгэ бэлэдхэхэ.

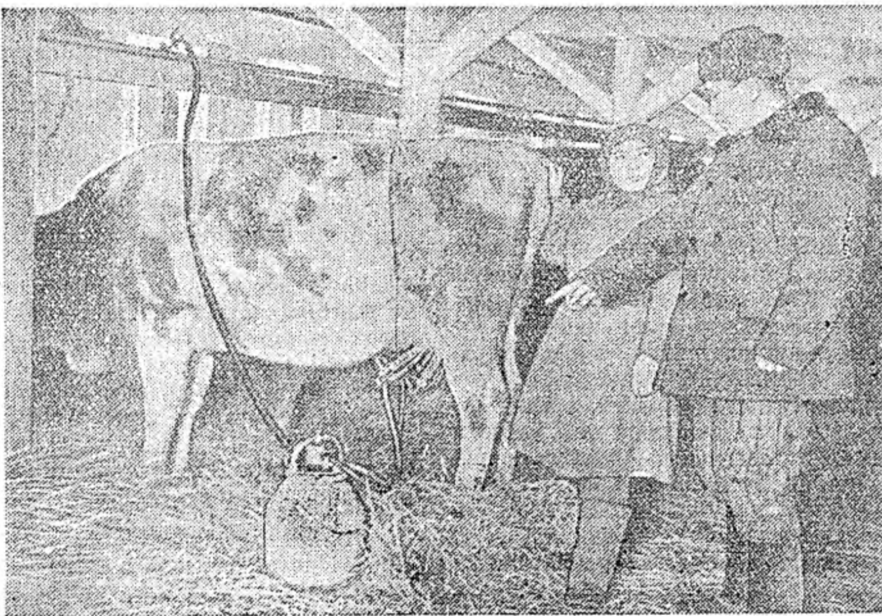
Огородоо үнэхөөрөө олзо ехэтэй hалбари болгохо, овощной культурануудай ургасые түсэбhөөнь 10—15 процент дээгүүр абаха. Капуста ба помидорой рассада ургуулха 250 мянган хэhэг горшоогхонуудые хэхэ.

Гадна 900 квадратна метр талмайтай теплично-парниково комбинат барижа, овощной ажахыгаа hайжаруулха.

Барилгын талаар үнгэрэгшэ жэл эхилэгдэhэн кормоцех, шубуунай байра, автогаражай барилгые дүүргэхэ. Тиихэдэ 600—600 толгой хонидой 3 типовой байра, 60—60 толгой тугалай 2 типовой байра, 100 толгой үхэрэй 1 типовой байра, 300 тонный силосэй набтар бани, малай байранууд дээрэ 2—2 байратай хоёр гэр—эдэ бүгэдые 1955 ондо шэнээр барижа дүүргэхэ.

Дээрэ дурсагдаhан хэмжээ-ябуулганууд халаа ехэхэн хүдэлмэри болоно. Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй, мүн СССР-эй Верховно Соведэй 2-дохи сессиин шиидхэбэринүүдээр зоригжонхой колхозникууд хараалhан программаяа амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарhaa) 1. Оронго голhоо гараhан hубагай уhые ехэ болгохо зорилгоор энэ гол дээрэ хаалта баригдажа байна. 2. Колхозой племенной фермын hаалишан Долгор Замбалаева электро-механическа аппарадаар үнеэ hаажа байна. 3. Алтайска меринос үүлтэрэй хусануудые харууhалдаг үнишэй хонишон Санжима Цынденова хусануудаа hайнаар харууhалжа байна.

С. Доржиевай фото.

Хитадай Наукануудай академиин институдууд үйлэдбэриин дуй дүршэлтэй нягта холбоотойгоор хүдэлмэрилдэг юм. Промышленностиие, транспортые, хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ ехэ удхашанартай асуудалнуудые эрдэмтэд шиидхэнэ.

Мүнөө эрдэмтэдэй тусгаар бүлэг байгуулагданхай. Тэрээндэ Хитадай Науканудай академиин, хүдөө ажахын министерствын, Шаньдунска университедэй ба хэдэ хэдэн институдуудай түлөөлэгшэд оролсоно. Ороной загаһанай ажахые саашадань хүгжөөхэ асуудалнуудые шиидхэхэ талаар эдэ эрдэмтэд хүдэлмэриинэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: научна хүдэлмэрилэгшэд далайе шэнжэлжэ байна.

Синьхуа агентствын фото.

Хүдөө ажахын машинануудай Пекинскэ заводто

ПЕКИН, февралиин 17. (ТАСС). Хүдөө ажахын машинануудай Пекинскэ заводой бүтээн гаргаһан продукциие Хитадай таряашад ехээр хэрэглэдэг байна. Плугуудые, морин жаткануудые, культиваторнуудые, үһа бүлэдэг машинануудые болон бусадые завод бүтээн гаргадаг юм. Мүнөө жэлдэ энэ завод түрүүшынхеэ комбайнуудые бүтээн гаргаха, советскэ түхэлөөр тракторна сенокосилкануудые үйлэдбэрилжэ эхилхэ байна. Илангаяа, хүдөө ажахын кооперативуудай хүдөө ажахын машинануудые олоор хэрэглэдэг болоһон дээрэһээнь энэ завод ойрын саг соо үргэдхэгдэхөөр ба шэнэдхэн байгуулагдахаар хараалагдана.

Энэ заводто үйлэдбэриин советскэ арга методуүд үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Уралан нарижуулга ба ухаалан зохёолго үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ. Заводой коллектив дотор ажалай 26 геройнууд бии. Тэдэнэй хоёрынь — токарь Хуан Жун-пин, главна инженер Ли Кэ-цзо арадай түлөөлэгшэдэй суглаанай депутадуудаар һунгагданхай. Заводой дэргэдэ хүдэлмэришэнэй болбосон зохид түхэлтэй посёлок бии болгогдоо. Тэндэ хүдэлмэришэдэйнь 80 процентнь ажаһуудаг юм. Ороной сүлөөлэгдэһэнһөө хойшо хүдэлмэришэдтэ ба тэрэнэй гэр бүлэнэртэ зорюулагдаһан 18 мянган квадратна метр талмайтай байрын гэрнүүд баригдаа. Посёлогто поликлиникэ, һургуулинууд, хүүгэдэй сад, кооператив, клуб, библиотекэ, спортивна талмай бии.

Хитадай Коммунистическэ партиин гэшүүд бүри олон болоно

ШАНХАЙ, февралиин 17. (ТАСС). Хитадай Коммунистическэ партиин нэрэ хүндэ бүри ургана, ажалшадтай тэрэнэй холбоо барисаан улам бэхижэнэ.

«Наньфанжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Кантоной 400 предприятинуудта 3.455 хүдэлмэришэд, технигүүд ба хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд үнгэрэгшэ жэлдэ компартида ороо.

«Дачжунжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Шаньдун провинциин заводуудта, фабрикануудта, нүүрһэнэй шахтануудта үнгэрэгшэ жэлдэ 9.944 хүн компартида ороһон байна.

Национальна үсөөнхидэй ажабайдаг Сикан провинциин түбэдэй автономно районд үнгэрэгшэ жэлэй шольһоо декабриин эсэс хүрэтэр 520 хүн компартида ороо гэжэ «Сиканжибао» газетэ мэдээсэнэ.

Польшын ажалшадай культурна эрилтэнүүд тухай гүрэнэй оролдолго

ВАРШАВА, февралиин 17. (ТАСС). Үнгэрэгшэ жэлдэ 1953 онойхитой сасуулбал 34 процентээр ехэ мүнгэн зөөри культурна ба социальна байгуулалтада гүрэнэй зүгһөө һомологдоһон байна. Театрнуудай, культурын байшангуудай, клубуудай, библиотекэнүүдэй тоо олон болоно. Домброва-Гурнича городто горнягуудай культурын байшан баригдажа байнхай. Энэ хадаа хэмжээнэйнгээ талаар Варшавадахи И. В. Сталинай нэрэмжэтэ культурын ба наукын ордоной удаа ороxo юм. Шахтернуудай культурын шэнэ байшан 1.000 хүнэй һууритай театральна залтай, хүдэлмэришэдэй клубтай, уншалгын уужам ехэ залтай, библиотекэтэй байха юм. Тэрэшэлэн, уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдэй заняти хэхын тулада 60 гаран комнато тэндэ түхеэрэгдэхэ байна.

Быдгощда, тэрэшэлэн ороной бусад городууд болон хүдэлмэришэнэй поселогуудта хүдэлмэришэдтэ зорюулагдан культурын томо байшангууд баригдажа байнхай.

Хүдөө нютагуудта культурна ехэ хубилалтанууд болоно. Дайнай хойто тээхи үе соо хүдөөгэй 1500 гаран стационарна кинотеатр Польшын тосхонуудта нээгдээ. Мүн 3 мянга гаран библиотекэ, 35 мянга шахуу библиотечнэ пунктнууд нээгдэһэн байна. Ороной элдэб городуудта гастрольно тусхай театрнууд байгуулагдаад, хүдөө гаража таряашадта зүжэг наада хододоо харуулжа байдаг.

Болгариин ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахынуудай конференци

СОФИ, февралиин 17. (ТАСС). Болгариин ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахынуудай (ТКЗХ) дүрбэдэхи конференци мүнөөдэр хаагдаа. Конференци хадаа ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахынуудай зорилгонууд тухай министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ Вылко Червенковой элидхэлые нэгэн дуугаар һайшааһан, энэ элидхэл соо найруулагдаһан заабаринуудые өөһэдынгөө хүдэлмэридэ хүтэлбэри болгохые ажалай кооперативно-газартаряалангай бүхы ажахынуудта дурадхаһан байна.

Ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахын жэшээтэ Уставта заһабари ба нэмэлтэнүүдые оруулха тухай газартаряалангай министр Станко Тодоров үгэ хэлэһэн байна.

Министрын үгэ хэлэхэдээ дурадхаһан заһабари ба хубилалтануудые ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахынуудай жэшээтэ Уставта зүбшэн хэлсэлгэнүүдэй һүүлээр оруулха гэжэ конференци тогтоогоо.

Конференциие хааха зууараа, болгарска коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь Тодор Живков тобшо үгэ хэлээ.

СССР-тэй худалдаа наймаа үргэдхэхын түлөө

МОНТЕВИДЕО, февралиин 17. (ТАСС). Юумэ худалдаха шэнэ дэлгүүр бэдэрэн олохын түлөө олон зоной хабаадалгатай митинг эндэ болоо. Энэ митингдэ Уругвайн ээзд баяшуулай түлөөлэгшэд хабаадалсаһан байна. Нооһоной гүйсэгүй болоһонһоо орон дотор тохёолдоһон хүндэ байдал тухай нооһоной промышленностиин хүдэлмэришэдэй федерациин генеральна секретарь Фрейере Писсано элидхэл хээ.

СССР-тэй худалдаа наймаа үргэдхэхые митингдэ хабаадагшад уряалһан байна.

Хитадта Венскэ Хандалгада гар табигдажа байна

ПЕКИН, февралиин 16. (ТАСС). Эб найрамдалые хамгаалха Хитадай комитедэй генеральна секретарь Лю Гуань-и гэгшын ТАСС-эй корреспондентдэ мэдүүлһэнэй ёһоор хитад арад Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой Венскэ Хандалгые халуунаар дэмжэхэ зуураа, энэ Хандалгада гар табюулга мүнөө үеын эгээн шухала зорилгонуудай нэгэн болоно гэжэ тоолоно.

Хитадай Арадай политическэ консультативна совет ба эб найрамдалые хамгаалха Хитадай арадай комитет Венскэ Хандалгада гар табюулха үүсхэл гаргаһан байна. Энэ хүдэлөөе хүтэлбэрилхын тулада Го Мо-жо түрүүлэгшэтэй комитет һунгагдаа. Элдэб политическэ партинуудай, ниитын организацинуудай түлөөлэгшэдһөө, эрдэмтэдһээ, уранзохёолшодһоо, искусствонуудай ажал ябуулагшадһаа, шажанда алба хэгшэдэй түлөөлэгшэдһөө тус комитет бүридэнэ.

Хандалгада гар табиха талаар Хитадтахи хүдэлөөн Тайвань аралые сүлөөлхын түлөө хитад арадай баһа нэгэ хүсэтэ хүдэлөөнтэй, тэрэшэлэн хани барисаан, союз ба харилсан туһалалсалга тухай хитад-советскэ договорой табан жэлэй ойе хитад арадай һайндэрлэлгэтэй нэгэн доро болоожо байна. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой Хандалгада гар табилга хитад-советскэ договорой баталагдаһаар 5 жэл гүйсэһэн февралиин 14-нэй үдэр хаа хаанагүй эхилһэн байна гэжэ Лю Гуань-и хэлээ.

Хитадай бүхы партийна ба ниитын организацинууд гар табилгада угаа ехэ анхарал хандуулна. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой Хандалгые тайлбарилха талаар фабрикануудта, заводуудта, эмхи зургаануудта, дээдэ һургуулинуудта, хүдөө нютагуудта, хэблэлдэ, радиогоор, ханын газетэнүүдтэ ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ, мүн бүгэдэниитын эб найрамдалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ энэ кампаниин шухала удхашанартай байһан тухай онсо тэмдэглэгдэнэ.

Хандалгада гар табилга хоёр һарын турша соо үргэлжэлхэ юм. Гэбэшье, гар табилгын эхилһээр хэдэхэн хоногой үнгэрөөд байхада энэ хүдэлөөн Хитад дотор угаа ехэ далайсатайгаар дэлгэрээ. Энэ хадаа атомна дайнай аюул усадхахын түлөө Хитадай арадуудай эсэстэнь хүрэтэр тэмсэхээр шууд шиидэнги байһые гэршэлжэ үгэнэ гэжэ Лю Гуань-и заагаа.

Сиридэ Венскэ Хандалгада гар табигдажа байна

БЕЙРУТ, февралиин 17. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Сирийскэ комитедэй үргэн заседани Дамаскда һаяхан болоо. Тэрээндэ ороной элдэб городуудай ба областьнуудай түлөөлэгшэд хабаадалсаа.

Атомна дайнай бэлэдхэлгэдэ эсэргүүсэхые уряалан Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой дэлхэйн арадуудта хандаһан Хандалга энэ заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэв.

Заседаниин баталан абаһан деклараци соо иигэжэ заагдана. Дэлхэйн арадуудта Хандалгада гар табюулха үргэн кампани эмхидхэхэ талаар Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гаргаһан үүсхэлые эб найрамдалай тала баригшадай Сирийскэ комитет ехээр зүбшөөн һайшааба. Хүн зониие олоор хюдаха зэбсэгүүдые дары хорихые сирийскэ арадай шууд сэхээр эрижэ байһые бүхы дэлхэйн хүн зондо харуулхын тулада энэ Хандалгада гар табюулгын үргэн кампаниие ороной бүхы городуудта ба тосхонуудта, бүхы хүн зоной дунда дэлгэрүүлхыень оронойнгоо эб найрамдалай тала баригшадые комитет бултыень уряална.

Оронойнь дотоодын хэрэгүүдтэ США-гэй бүдүүлигээр хамааралсалгада дурагүйтэлгэ Японидо гарана

ШАНХАЙ, февралиин 16. (ТАСС). Японско радиогой мэдээсэлнүүд дээрэһээ хаража үзэхэдэ, Японие дахяад түргэнөөр зэбсэглэхэ гэжэ США тэрэниие баадхажа үргэлжэлһөөр. Тиихэдээ, США хадаа Япониин дотоодын хэрэгүүдтэ убайгүйгөөр сэхэ хамааралсана.

Киодо Цусин агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, японско правительстводо һаяхан эльгээһэн тусхай ното соогоо японско зэбсэгтэ хүсэнүүдые байгуулгада мүнгэ зөөри бүри ехээр гаргашалхые США-гэй правительство тэрээнһээ эриһэн байна. Тиихэтэй хамта, «аюулгүй байдалай пакт» гэдэгэй ёһоор американска сэрэгүүдэй хэрэглэмжэдэ Япониин гаргашалдаг мүнгэн зөөриие хорооxo тушаа японско правительствын гүйлтые США арсаһан байна.

Киодо Цусин агентствын зааһанай ёһоор американска энэ нотые тусхай тушаалта нюурнуудшье Япониин «дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаһан ябадал» гэжэ тоолоһон байна.

Францидахи правительственна кризис

ПАРИЖ, февралиин 16. (ТАСС). Правительство байгуулхые зүбшөөһэн тухайгаа социалист Кристиан Пино республикын президентдэ энэ үдэшэ мэдээсээ.

Даб дээрэ хэлсээ хэһэн парламентска хэдэ хэдэн бүлэгүүдэй программыень буруушааһан байбашье, Пино нимэ шиидхэбэри абаһан байна. Правительстводо оролсохо тухай Пиногой дурадхалые хүлеэн абахаһаа, тусхайлбал, «Социальна республиканецууд», «Бэеэ даагшадай национальна центр», «Бэеэ даанхай республиканецууд», «Таряашадай бэеэ даанхай парти», «Социальна ба республиканска ябуулгануудай бэеэ даанхай бүлэг», тэрэшэлэн «Далайн саанахи территоринуудтахи бэеэ даанхай республиканецууд» арсаа.

Парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталхые буруушаажа голосовалһанай түлөө социалистическэ партиһаа гаргагдаһан 17 депутадууд-социалистнууд Пиногой программые буруушааһан байна. «Парижска хэлсээнүүдые Пиногой хэрбээ дэмжээ һаань, эдэ хэлсээнүүдые буруушаажа голосовалха» байһан тухайгаа эдэ депутадууд мэдүүлээ.

Французска шэнэ правительствые байгуулга тушаа

ПАРИЖ, февралиин 17. (ТАСС). Кристиан Пино үсэгэлдэр үдэшэ республикын президентдэ ороод, Франциин шэнэ правительствые байгуулхые зүбшөөжэ байһан тухайгаа мэдээсээ. Тэрэнэйнгээ һүүлээр Пино бүхэли үдэшэндөө ба һүниин тэгэнһээ үнгэртэр министрнүүдэй тушаалнуудта кандидадуудые шэлэн олохо талаар хүдэлмэрилһэн байна.

«Ямаршье ушар байдалай тохёолдобол» түлөөлэлгэ үгэхын тулада үглөөдэр Национальна суглаанда хандахаб гэжэ социалистнуудай парламентска группада Пино мэдүүлһэн байна.

Ехэ орёо эрхэ байдалда Пино правительствые байгуулжа байна гэжэ парижска газетэнүүдэй шэнжэлэгшэд онсо тэмдэглэнэ. Правительствые толгойлогшын тушаалда кандидат энээниие өөрөө гэршэлжэ үгэнэ. Юуб гэбэл, правительстводо өөрынгөө талада олонхидые абажа шадаха-шадахагүйгөө хүсэд һайнаар мэдэнэгүйб гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Пиногой правительствын гэшүүд болохо хүнүүдэй даб дээрэхи список газетэнүүдтэ толилогдоһон байна. Тэрэнэй ёһоор правительство хадаа социалистнуудһаа, МРП-эй партиин гэшүүдһээ, редикалнуудһаа ба «Эсэргүүсэлгын демократическа ба социалистическэ союз» (ЮДСР) гэдэгэй гэшүүдһээ бүридэхэ юм. Правительстводо орохоһоо «Социальна республиканецуудай» хуулитаар арсаһан дээрэһээ Пино хадаа тэрэ бүлэгэй түлөөлэгшэдые правительстводо хабаадуулхын тулада тэдэнэй тус бүринтэй хэлсээ хэнэ.

Парламентска шэнжэлэгшэдэй һанамжын ёһоор, Пиногой кандидатурада ба тэрэнэй программада «Социальна республиканецуудай», «Бэеэ даанхай республиканецуудай», «Республиканска ба социальна ябуулгануудай бэеэ даанхай бүлэгэй», «Таряашадай партиин» дурагүйгөөр хандаһан ябадал Пинодо ехэ түбэгтэй байна. Тэдэнэй нимэ дурагүйгөөр хандалга МРП партиин ба радикалнуудай партиин хараа бодолдо нүлөөлжэ болохо байна. Юуб гэхэдэ, шэнэ правительствые байгуулха гэһэн Пиногой оролдолгодо тиимэ ехэ дуратай бэшээр хандадаг депутадууд эдэ партинуудта бии юм. Хэрбээ үглөөдэр шэнэ правительствые Национальна суглаанда Пиногой үнэхөөрөө зууршалан табяад байгаа һаа, тэрээнэй түлөөлгые баталха гээшэ тон бэрхэшээлтэй хэрэг болохо байна гэжэ шэнжэлэгшэд бэшэнэ.

Киев. Үйлэдбэриин научно-һэльбэлгын республиканска мастерскойнууд хүдэлмэрилэгшэд О. К. Кошевой, К. С. Зинченко гэгшэд орёо нарин скульптура зохёолнуудые шэнэ материалаар—органическа шэлээр шудхаха технологи зохёо...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: О. К. Кошевой (зүүн гарһаа), К. С. Зинченко гэгшэд Иван Фр... когой скульптурна портредые органическа шэлээр шудхажа байна.

ТАСС-эй фотохроника.

Хүдөөһөө манда бэшэнэ

Үбэлжэлгээ һайнаар үнгэргэжэ байна

Мухаршэбэрэй аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхозой һайн үүлтэртэ хонидой фермынхид хонидойнгоо үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ байна. Фермын хонишод намарһаа хойшо тэжээлээ графигай ёһоор, гамтайгаар гаргашалһанай ашаар мүнөө үбэлжэлгэдэ дүүрэн хүрэхэ тэжээлтэй. Хонидынь барандаа тобир тарганууд.

Мүнөө фермынхид хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлжэ байна.

В. Гончиков.

Нэмэлтэ түлбэридөө хонидые абаба

Нүхэд Д. Тыкшеева, Д. Бадмаева гэгшэд олон жэлдэ хүдэлмэрилжэ, дүй дүршэл ехэтэй болоһон хонишод юм.

1954 оной ажахын жэлэй дүнгүүдэй ёһоор Бичурын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз эдэ хоёр эрхим хонишодтоо ажалайнь нэмэлтэ түлбэридэ хонидые үгэбэ. Жэшээлхэдэ, нүхэр Тыкшеева 5, нүхэр Бадмаева 3 хони абаһан байна.

С. Бальжинов.

Үбһэ, солоомоёо тракторaар шэрэнэ

Тэжээл шэрэхэ хүдэлмэри малай үбэлжэлгын үедэ хэгдэдэг ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдэй нэгэн болоно.

Эгэтын МТС (Яруупа) энэ хүдэлмэриие механизмын хүсөөр хэжэ, малшадта нилээд ехэ туһа хүргэнэ. Мүнөө Үльдиргын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо «ДТ-54» маркын 2 трактор хүдэлмэрилнэ. Эдэ тракторнуудаар 1550 центнер ... лоомо, 850 центнер үбһэн гүүр... нүүд, отаранууд ба фермэнүү... шэрэгдэһэн байна.

С. Шагдаров.

5 мянган литр һү һааха уялга абаба

Сэлэнгын аймагай Тельманэй ... рэмжэтэ колхозой һаалишан Се... Будаева үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн ... риһөө дунда зэргээр 2500 литр ... һаажа, амжалтаараа суурха... байна.

Нүхэр Будаева энэ амжалтаа... һанаагаа амарангүй, мүнөө жэ... үнеэн бүриһөө 5 мянган литр һү һа... ха уялга абаба.

Б. Халзанов.

Һурагшад колхознигуудт... наада харуулба

Торнин аймагай Доодо-Бургалт... долоон жэлэй һургуулиин уранһай... най самодеятельностиин коллек... багша Лодон Линховоевич Лин... воиной хүтэлбэри доро колхозни... дай дунда ехэхэн ойлгуулламжын... дэлмэри ябуулна.

Һаяхан энэ эмхитэй коллек... Дээдэ-Тори гэжэ нютагта ажаһуу... колхозникгуудта концерт, наада ... руулба. Концертын урда тээ нү... Линховоин «Арад зоной элүүр ... байдалай түлөө» гэһэн элидхэл ... Удаань «Ажалшадай нюдэн хур... гэжэ зүжэг харуулагдаа. Мүн арх... ша, залхуу, лодырь гэхэ мэтын ур... най заншалһаа хахасаагүй хүнүүд... шоглоһон сатирическэ онтохонууд... рассказууд уншагдаа.

Колхозникгууд һурагшадай та... һан концертые ехэ һонирхон хара... ба баясхалан хүргэһэн байна.

Б. Жалсанов.

Шатарай Бүхэсоюзна чемпионат

Шатарай Бүхэсоюзна чемпионадай гурбадахи турай эхилхэдэ олон хүнүүдэй дунда һонирхолтой тулалдаан болоо.

Дэлхэйн чемпион М. Ботвинник турнирта хабаадагшадай эгээн залуу шатаршадай нэгэн болохо В. Щербаковтой наадаа. Ботвинник наадайнгаа хоёрдохи хахадһаа эхилжэ булюу байдалтай болоо. Щербаков 23-дахи ябадалдаа шүүгдээб гэжэ мэдэрээ.

Авербах—Микенас, Котов—Петросян, Фурман—Корчной гэгшэд шангаар тэмсэһэнэйнгээ һүүлээр тэнсээ.

Спасский — Антошин гэгшэдэй наадаһые хаража хүнүүд ехээр һонирхоо. Удаан тулалдаһанайнгаа һүүлээр Б. Спасский шүүгээ.

В. Симагин П. Керестэй наадаад, шүүгдэһэнээ мэдэрбэ.

Флор Борисенко хоёр тэнсээ.

Гроссмейстер В. Смыслов мастер Лисицынтэй наадахадаа алдуу хэжэ, нэгэ хүбүүгээ алдаа. Тэдэнэрэй парти хойшолуулагдаа. Лисицын булюу байдалтай.

Гроссмейстер Е. Геллер И. Кантай шангаар тулалдаа. Хойшолуулагдаһан партидаа Геллер хоёр үлүү хүбүүтэй байхаһаа гадна, шүүхэ арга боломжотой. Илливицкий—Тайманов гэгшэдэй парти мүн лэ наадагдажа дүүрээгүй.

Гурбадахи турай һүүлээр (хоёр хахад очкотой болоһон) дэлхэйн чемпион Михаил Ботвинник түрүүлжэ ябана.

Февралиин 15-да дүрбэдэхи тур болоо.

Гроссмейстер Геллер гроссмей... Котовтой наадахадаа 28-дахи я... далдаа нүгөөдэеэ шүүгээ. Дэлх... чемпион Ботвинник гроссмейст... Петросянтай наадахадаа, 21-д... ябадалдаа тэнсэхые зүбшөөрбэ. ... рисенко— Илливицкий, Антошин ... Авербах гэгшэд мүн лэ тэнсээ.

Гроссмейстер Смыслов гроссме... тер Керестэй хараар наадаад шү... гээ.

Турнирта хабаадаһан эгээн зал... шатаршадай нэгэн болохо моск... Щербаков залуу шатарша Спасск... тай наадаа. Спасский нүгөөдэеэ шү... гээ. Спасский иигэжэ түрүүшүү... тоодо ороһон байна.

Мастер Кан—Таймановые, Ф... —Корчнойе шүүгээ.

Лисицын Фурман хоёр 35-да... ябадалдаа тэнсэһэн байна. Микен... Симагин хоёр 5 час тулалда... найнгаа һүүлээр наадаяа хойш... луулба.

Хойшолуулагдаһан партияа н... дахадаа Илливицкий Тайманов... Кан Геллертэ шүүгдээ.

Дүрбэдэхи турай һүүлээр гро... мейстер Ефим Геллер (3,5 очкото... түрүүлжэ ябана. Дэлхэйн чемп... Михаил Ботвинник, залуу мас... Борис Спасский тус бүридөө 3 оч... той.

**

Наадагдажа дүүрээгүй гурб... парти февралиин 16-да наадагда...

(ТАСС).

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Мүнөөдэр кино театрнуудта

Оперо ба балетэй театрта—февралиин 20-до «Пиковая дама» гэжэ оперо (20 ч.).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта—«Герои Шипки» (10 ч. 30 м., 12 ч. 50 м., 15 ба 19 ч. 30 м.), «Дама с камелиями» (17 ч. 30 ба 22 ч.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта, промышленности — 35-11, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00383. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 737.